

20. výročie okresu Kysucké Nové Mesto

Starší občania si ešte určite pamätajú, že KNM bolo do roku 1960 okresným mestom. Po reorganizácii štátnej správy v uvedenom roku sa okresným mestom stala Čadca. Po 36 rokoch začala Vláda SR pripravovať nové územné členenia Slovenska a tento vládny návrh na začiatku roku 1996 uvažoval len o vytvorení jedného okresu v regióne Kysuce. Na základe požiadaviek našich občanov opäť sa dostala do popredia myšlienka vytvoriť z obcí dolných Kysúc okres. A tak starostovia obcí a primátor nášho mesta reagovali na predložený návrh zákona a prijali na spoločnej porade 2. januára 1996 uznesenie, v ktorom žiadali vytvoriť okres KNM. Starostovia obcí deklarovali snahu zachovať pre svojich občanov výhody vyplývajúce z vtedajšieho umiestnenia centra štátnej správy aj v KNM. Zrušením obvodného úradu by totiž obyvatelia prišli o mnohé úrady v okolí a museli by viac cestovať za vybavovaním svojich záležitostí. Potrebu vytvoriť ešte jeden okres na Kysuciach odôvodnili aj tým, že na neďalekej Orave návrh zákona uvažoval o zriadení až troch okresov.

Stanovisko, ktoré vyplynulo z januárovej porady starostov, prerokoval aj okresný snem HZDS 12. januára a ten prijal uznesenie, v ktorom odporučil zriadenie troch okresov na Kysuciach so sídlom v Čadci, KNM a Turzovke. V prípade, že by to ekonomické podmienky nedovoľovali, žiadal vytvorenie dvoch okresov Čadca a KNM, pričom obce z Bystrickej doliny by patrili do okresu Čadca.

Po pol roku, dňa 24. júla 1996, nadobudli účinnosť dva významné zákony NR SR o územnom a správnom usporiadaní SR a o reorganizácii miestnej štátnej správy. V zmysle schváleného zákona bolo v rámci administratívno-správneho členenia na Slovensku vytvorených 8 krajov a 79 okresov. Štatúty okresných úradov získali vo väčšine prípadov mestá, ktoré boli okresnými mestami do roku 1960. Návrhy na začlenenie obcí do jednotlivých okresov boli spracované na základe viacerých kritérií, jedným z nich bolo stanovisko obce, t.j. obecného úradu a starostu obce. To je dôvod, prečo sa okres KNM neobnovil v jeho niekdajšej rozlohe. Pôvodne sa uvažovalo aj o pričlenení obce Dunajov, ale jej obyvatelia sa rozhodli pre zotrvanie v okrese Čadca pomerom 2:1. A tak vznikol staronový okres KNM, ktorý tvorilo 14 obcí s približne 32 000 obyvateľmi. Obnovil svoju existenciu po 36 rokoch a toto leto oslávil svoje 20. výročie.

Slávnostný akt odovzdávania certifikátu okresného mesta z rúk predsedu vlády SR Vladimíra Mečiara prebehol v Žiline dňa 15. augusta. Certifikát prevzal vtedajší primátor Ing. Ladislav Suhay. Vláda SR vymenovala s účinnosťou od 15. augusta 1996 nových prednostov okresných úradov, v našom meste sa ním stal Ing. Ján Hartel, ktorý v tom čase bol zástupcom primátora mesta. Pre sídlo Okresného úradu v KNM bola vybratá budova, v ktorej vtedy sídlil obvodný úrad. Šlo o dvojposchodovú budovu na Litovelskej ulici č. 670, ktorá sa začala stavať v roku 1954 a dokončená bola v roku 1957. Táto budova bola po dostavbe určená pre činnosť Okresného národného výboru, neskôr od roku 1960 ju využívalo Stredné odborné učilište poľnohospodárske a od roku 1989 Obvodný úrad v KNM. Okres sa teda vrátil do budovy, ktorá bola preň určená. Dnes však po ďalších zmenách úrad sídli v budove na Litovelskej ulici č. 1218.

Len pre zaujímavosť, 1. januára 1872 vznikol slúžnovský okres KNM, do ktorého patrili obce: Dolný Vadičov, Budatínska Lehota, Dubie, Dunajov, Horný Vadičov, Rudinka, Kysucké Nové Mesto, Klubina, Stredný Vadičov, Kysucký Lieskovec, Lodno, Lopušná, Rudina, Nesluša, Stará Bystrica, Ochodnica, Oškerďa, Pažite, Povina, Radoľa, Radôstka, Riečnica, Rudinská, Snežnica, Nová Bystrica, Brodno, Budatín, Chlmec, Divina, Divinka, Kotrčina Lúčka, Lalinok, Lúky, Lutiše, Marček, Svederník, Vranie, Zádubnie. Neskôr v roku 1886 pribudli Krásno nad Kysuckou a Zborov nad Bystricou.

Informačné zdroje:

HARTEL, Ján : Snaha o nový správny celok Okres Kysucké Nové Mesto. In *Zvesti Kysuckého Nového Mesta*, roč. 3, č. 2 (1996), s. 1-2.

Územnosprávne rozdelenie Kysúc, štátna a verejná správa na Kysuciach Dostupné na internete:

<<http://www.kysuce.sk/cl/45/uzemnospravne-rozdelenie-kysuc-statna-a-verejna-sprava-na-kysuciach.html>>